

A HAZAI SÚLYEMELŐSPORT UTÁNPÓTLÁSÁNAK
ÁTTEKINTÉSE

A SOROKSÁRI SÚLYEMELŐ KLUB MUNKÁJÁNAK TÜKRÉBEN

A SÚLYEMELÉS UTÁNPÓTLÁS HELYZETE AZ ELMÚLT ÉVTIZEDEKBEN

Ha visszatekintünk a súlyemelés hőskorára (60-as, 70-es évek) a jelenlegi helyzethez képest idilli és talán ma el nem érhető eredményeket sorolhatunk fel :

- több, mint 150 (Budapesten 28) működő és eredményesen tevékenykedő szakosztály,
- több, mint 6000 (Budapesten közel 2000) igazolt versenyző,
- kiváló utánpótlás és felnőtt eredmények világversenyeken és olimpiákon,
- politikai és társadalmi akarat, elkötelezettség a súlyemelősport mellett.

Miért is valósulhattak meg a fenti tények ?

- kedvező társadalmi és politikai helyzet (ezen években a társadalom szerkezete kedvezőbb volt a súlyemelés bázisának növelésére, mint napjainkban),
- biztos edzői egzisztencia,
- hatékony és szervezett szakmai munka,
- a sport és a sportolói pályafutás népszerűsége, amely többszörös kiemelkedési lehetőséget biztosított sportolók, edzők ezrei számára.

A sportág töretlenül fejlődött egészen a nyolcvanas évek elejéig, amikor a súlyemelősport népszerűsége enyhülni kezdett.

Az 1988-as Olimpia után végleg „padlóra került” a súlyemelés. A szülői botrány mellett a rendszerváltás is tizedelte mind a szakmát, mind a sportolókat. A 80-as évek vége, 90-es évek eleje a gazdasági bizonytalanság, a sikeres jövőkép nélküli életérzés vált általánossá Budapesten és szerte az országban.

Mint egy utolsó agóniaként voltak törekvések a felemelkedésre, a fiatalok bevonására (pld.: Orvos András Csepel S.C. - beli tevékenysége) de kellő politikai és önkormányzati támogatás nélkül sajnos ezek elhaltak. Sorra szűntek meg az edzői állások, szakosztályok (pl.: BHSE, MTK, Csepel).

A 90-es évek második fele a gazdaság stabilizálódását és újabb sportági próbálkozásokat hozott, pl.: Orvos András TSE-ben, majd a BKV Előre SC-ben kifejtett kiváló utánpótlás menedzselése, Soroksáron új budapesti súlyemelő klub megalakulása.

Ezen kezdeményezések pozitívan hatottak a fővárosi súlyemelő sportra, hiszen megindult az egészséges konkurencia-küzdelem minden téren.

A JELEN SÚLYEMELŐSPORT ÉS AZ UTÁNPÓTLÁS LEHETŐSÉGEI

A jelenlegi helyzet sajnos „sokkoló”, alig húsz (Budapesten 4) olyan szakosztály van, ahol érdemleges sportmunka folyik, ennek okai :

- az MSSZ nem képes kezelni e helyzetet,
- a társadalmi szerkezet és érdeklődés megváltozása,
- a fiatalok fizikai és morális alkalmatlansága az élsportra,
- szülői, sportorvosi és tanári tiltás, ellenállás a kezdeményezésekre,
- erkölcsi és anyagi támogatottság hiánya az utánpótlás korosztálynál is.

Mind az edzőknek, mind a vezetőknek fel kell ismerniük, hogy a rendszerváltás hozta piacgazdálkodáshoz alkalmazkodni kell és beépíteni a szakmai-, tervezési- és marketing munkába. Szemléletmódosításra van szükség, mivel nem elég jól látni a szakmai munkát, az ehhez szükséges anyagi forrást is önerőből kell biztosítani.

Ezen feladatok megvalósítása érdekében :

- pályázati támogatási rendszerek ismerete és azokon sikeres részvétel,
- a háttérbázis (segítők, aktívák) kiépítése és hatékony irányítása,
- elengedhetetlen az a felismerés, hogy fizetés és költségtérítés helyett a tanítványok szeretete és eredményei legyen ezen időszakban a „fizetés”,
- a széles sportolói bázishoz ki kell alakítani jó közösséget, és az edzőtermek milliójének pozitív arcukat,
- túlélni és remélni azt, hogy egyszer kialakul akár szövetségi, állami vagy önkormányzati támogatási rendszer, ahol az edzők és aktívák nem csak erkölcsi, hanem anyagi megbecsülést is kiérdemelnek.

UTÁNPÓTLÁS TOBORZÁSA, KIVÁLASZTÁSA A FŐVÁROSBAN

A budapesti fiatalság sportág iránti érdeklődése egyenlő a nullával. Óriási munka és feladat hárul azokra a szakemberekre, akik a toborzást és a kiválasztást végzik.

A soroksári súlyemelő klubban ezt a munkát két szakképzett edző végzi a délpesti iskolákban. Az elmúlt öt évben 11 általános iskolában, közel 2500 gyereket szűrtek át, ebből 548 –at választottak ki. A kiválasztott gyerekekkel megismertettük a „házon belüli sportolási lehetőségeket” is (darts, erőemelés, szabadidősport, sumó) , biztosítottuk számukra az egyesületen belüli „szabad vándorlást”. Így nagyobb lett a megtartó erő, hiszen más sportot is ki lehet próbálni. A Nemzeti Sportban és a helyi hírlapban folyamatosan közzé tesszük toborzó hirdetésünket.

Felismerve azt a versenyhelyzetet, amellyel más sportágakkal szemben kell érvényesítenünk szándékainkat, különböző programokat hirdettünk meg :

- általános iskolai tanulmányait befejezett növendékeink továbbtanulásának menedzselése,
- hátrányos helyzetű gyereke részére foglalkozások (fizikai-, és személyiség fejlesztő) szervezése,
- hazai (kerületünkben megrendezett) kiemelt szintű és színvonalú versenyek rendezése,
- külföldi versenyrendszer kialakítása, szervezése, (Krasznahorka – Bohumin – Wroclav – Soroksár)
- kiemelten figyelünk egységes megjelenésünkre, ezzel is demonstrálva összetartozásunkat,
- nyári edzőtáborokat, téli sí-táborokat szervezünk növendékeinknek,
- kulturális és szabadidős programokat szervezünk erősítve egymáshoz és klubhoz kötődésünket.

Ezen programjainkat minden évben megtartjuk, fejlesztjük.

Úgy gondolom, egyesületünk szakosztályi rangsorban elfoglalt előkelő helye, versenyzőink agilis magatartása, sikerei, eredményei a fenti folyamatok nélkül erre a szintre nem kerülhetett volna.

Mindezek ellenére a sportág iránti gyenge érdeklődésnél szörnyűbb az, hogy az átszűrt gyerekek 40 %- a alkalmas csak a versenysportra, de a kiválasztott fiatalok alig 9 %- a jelentkezik edzésre. Az ő megtartásuk és sportági előmenetelük ebben a helyzetben nem csak szakmai, hanem főleg a pedagógiai munka hatékonyságán múlik.

A súlyemelő sport utánpótlásának széles bázisú fejlesztése jelen helyzet szerint sajnos eltűnőben van, ezzel kiszámíthatatlan szociális és bűnügyi problémák nagymértékű felbukkanására kell számítani.

Összefoglalva kijelentem, a súlyemelés utánpótlására szükség van, egyrészt a tradicionális múltbéli kiváló eredmények folytatásához, másrészt megalapozhatja más sportágak későbbi sporteredményeit, és a jövőbeli életben helytállásra sarkall.

Budapest, 2001.

Szűcs Endre